

REPORTAGE Vossenrasters plaatsen in broedgebieden

Met de moeder wanhoop grutto's redden

Ze balen als een stekker, maar wat doe je eraan. Niet veel. De rechter heeft het afschieten van vossen verboden in de provincie Utrecht, en dus zijn de weidevogels dit seizoen letterlijk en figuurlijk vogelvrij. Bij de weidevogelbeheerders van Collectief Eemland proberen ze met vossenrasters te redden wat er te redden valt, maar coördinator Wilhelm Bos vreest dat de vossen voor een verloren weidevogeljaar gaan zorgen. „We gaan het beleven. Helaas.” Dit weekeinde werd het eerste grutto-ei gevonden.

Eric Lorier
e.lorier@mediahuis.nl

Bunschoten ■ De mensen van Collectief Eemland zijn dezer dagen druk bezig met het plaatsen van vossenrasters. Een omheining van schrikdraad rond plasdrasgezette weilanden waar veel weidevogels als grutto's, tureluurs, Kievitten en scholeksters broeden. De omheining volgt de slootkanten, en ze blijken een onneembare horde voor de vos.

De vossenrasters zijn namelijk absoluut vossenproof, weet Bos uit ervaring. „Bij een van onze deelnemers hadden we vorig jaar alleen overleving van kuikens op het stuk binnen de rasters. Het werk. Geen twijfel mogelijk.” Ze hebben er in het Eemland inmiddels ook al een paar jaar ervaring mee, dus over vossenrasters hoef je de weidevogelbeheerders daar niets te vertellen.

Het land op met materieel.

Logische vraag dus: waarom zetten we geen vossenrasters rond grote stukken van de voor de weidevogels zo belangrijke Eempolder? Probleem opgelost, klaar. „Zou je denken hè, maar zo simpel is het niet”, schetst Bos.

Leuk bedacht

„Zo denken die mensen van de Partij voor de Dieren ook. Die zeggen: je hoeft de vossen niet te schieten want je kan het ook oplossen met rasters. Leuk bedacht van achter een bureau. In theorie is het natuurlijk ook zo. We kunnen eindeloos veel vossenrasters aanschaffen, maar we hebben er gewoon de mensen niet voor om het bij te houden. Twintig percelen is het maximale wat we aan kunnen met het aantal bestuursleden en vrijwilligers dat we hebben.”

De weidevogelbeheerders zijn nu bezig met het neerzetten van de rasters rond de twintig meest waardevolle en kansrijke percelen op diverse plekken van de polder rond

Bunschoten, Eemdijk en Eemnes. Dat is nu even een klus, maar het echte werk komt daarna, vertelt Bos.

„We moeten het continu nalopen, en dat is enorm tijdrovend. Er moet continu in de gaten houden of de stroom er nog op staat. Er hoeft maar een haas tegenaan te springen en dan ligt zo'n draad in de sloot en dan is de stroom er af. Of het gras groeit er tegenaan. We hebben vier apparaatjes zodat we een melding krijgen als de stroom wordt onderbroken, maar we moeten er eigenlijk nog veel meer hebben. Maar dan ben je er nog niet. Soms moet je er wel dagelijks op af. Of ze van de Partij voor de Dieren niet zouden willen komen helpen met het nalopen van die rasters? Tja, zou je denken?”

'De vos is een probleem'

Het besluit van de rechter om het afschieten van vossen te verbieden is een domper voor de weidevogel liefhebbers. „De vos is een prachtig

Wilhelm Bos van Collectief Eemland (voorgond) en medestanders slaan de vossenrasters de grond in.

FOTO'S CASPAR HURDEMAN

beest, we schieten hem ook liever niet dood. Maar je weet wat een vos doet in een kippenhok. Hij houdt het niet bij één, alle kippen gaan eraan. Zo is het ook als hij op een weiland is met allemaal gruttonesten. Dan is alles weg. Hermelijnen pakken ook wel veel jonge kuikens, maar die houden het bij een. Dat is niet erg. Van elk nestje van vier eieren hoeft er maar één kuiken groot te worden. Maar de vos is wel echt een probleem.”

In de Eempolder worden jaarlijks een kleine honderd vossen geschoten. „We hebben het over natuur in Nederland, maar eigenlijk hebben we geen natuur. Het is beheer.”

Hoger beroep

De provincie Utrecht heeft overigens nog steeds niet besloten of er hoger beroep wordt aangetekend tegen het vonnis van de rechter. Een eventueel hoger beroep zal naar alle waarschijnlijkheid voor dit seizoen overigens niet meer uitmaken, omdat er normaal gesproken nu eenmaal wat tijd overheen gaat voor het hoger beroep dient en er een uitspraak is.

Wat de invloed van het afschieten van vossen zal zijn in de Eempolder laat zich lastig lastig meten, zegt Bos. „Het is van veel factoren afhankelijk. Tot nu toe is het nog geen hoopgevend jaar. Het is veel te droog. Onlangs zijn hier in de polder de eerste kieviseieren gevonden. Dat hoort normaal begin maart te gebeuren. We doen dit jaar mee met Beleef de lente, met zo'n webcam op een nestje zodat je thuis mee kan kijken. Maar er is nog nauwelijks een nestje. Dit weekeinde is pas het eerste grutto-ei gevonden. Veel

“
We kunnen eindeloos veel vossenrasters aanschaffen, maar we hebben er gewoon de mensen niet voor om het bij te houden

“
Van elk nestje van vier eieren hoeft er maar één kuiken groot te worden. Maar de vos is wel echt een probleem

De grutto's hebben het Eemland sinds begin deze maand weer gevonden.

vogels kunnen door gebrek aan voedsel niet eens een ei leggen. Er is geen worm te vinden, zo droog.”

De Eempolder is net als bijvoorbeeld Waterland en Friesland van levensbelang voor het voortbestaan van de grutto. De vogels overwinteren in Afrika, maar broeden eigenlijk alleen in natte en voedselrijke weilanden in Nederland. Die natte en voedselrijke weilanden zijn er door de verstedelijking, de intensieve landbouw en de klimaatverandering echter steeds minder. Met veel energie en subsidiegeld wordt

geprobeerd de grutto een handje te helpen. Dat lukt mondjesmaat. Mede dankzij de inzet van Collectief Eemland – waarin boeren, grondeigenaren en vrijwilligers samenwerken aan onder meer weidevogelbeheer – houden de weidevogels nog stand in de Eempolder. Dat gebeurt onder meer door boeren te belonen voor uitgesteld maaien, het gedeeltelijk verhogen van het waterpeil zodat het land drassig wordt, het inzaaien van kruidenrijke mengsels en het plaatsen van vossenrasters.